

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 298. szám.

Kedd, december 30.

Egy nehéz esztendő végén.

— dec. 30.

A végtelenség idő-kerekén ismét leperdül egy esztendő, olyan esztendő, amelyben világtörténelmi események zajlottak le. Most egy éve még folyt a Balkánon a véres villongás a keresztény kultúra jegyében. S a négy szövetséges alaposan elbánt a pogánynak hirdetett törökkel. A szegény törököket csaknem kiűzték Európából, rengeteg haderejét tönkre verték s a dicső bolgár hadsereg már Konstantinápolyt fenyegette.

Jól tudjuk, hogy mi történt ezután. Az európai koncert megállította a bolgár hadsereget s Csataldzsánál tovább nem volt szabad menni a győzőknek; Drinápoly azonban a bolgárok birtokába jutott. S ezután olyasmi történt, ami Szedánhoz, Königrätzhez hasonló: Bulgária titkos biztató sugalmazásra hallgatva, megtámadta a szerbeket, görögöket, akik aztán szinte porrá zúzták a hős bolgár nemzetet, amiben Románia is segédkezett. A mi határainkon levő rettenetes balkáni zavarok irányították a mi belső politikánkat is. S ez a kényszerűséghez kötött védelmi politika rettenetes anyagi áldozatot követelt a monarchiától. Magyarországon is beállt a gazdasági pangás s a pénz értéke igen magasra szökött. A szép esengésű sárga arany elgurult fölünk, a hadi kincstárba került. A gondviselés azonban megmentette úgy Magyarországot, mint Ausztriát attól, hogy fiai vére folyjon a Balkánon. A katonai beavatkozás lehetősége bár napirenden volt, de azért mégse történt meg. Az armádia emberei, a póttartalékosok szenvedtek szegények eleget a határon, de vérüket nem áldozták s ez jól van, hogy így történt.

Keleten a földrajzi új elhelyezkedés már kezdetét vette. Természetes, Törökország nagymérvű rovasára. S mi magyarok Törökország pusztulásából igen sok tanulságot vonhatunk le. Törökország is belső bajokkal küzdött. Nagymérvű kulturálatlansága mellett a nemzetiségekkel sem tudott kellően elbánni. A szerbek, bolgárok, az albánok, a görögök folytonos nehézséget okoztak a török belpolitikának s emellett a folytonos testvérharc elemeire bontotta az európai Törökországot.

Lám, Tisza István, a balkáni véres harcok idejében szintén harcolt élén a többségnek, az ellenzék ellen s a harcból győzelmesen került ki. S keresztülvitt mindent, amit a nemzet boldogulása érdekében megalkotni vélt. Az obstrukcióval évtizedekig megakasztott véderéreform egy csapásra keresztülment s a következő törvényjavaslatok, bár áldozatok árán is, mind a nemzeti boldogulást célozták. A történelem minden valószínűség szerint igazolni fogja Tisza Istvánt és azt a politikát, amelyet a nehéz külügyi helyzettel szemben a magyar parlamentben mint házelnök és miniszterelnök inaugurált. Ugyanez áll a horvátokkal és románokkal való, ugynevezett paktálásra is.

Az európai Törökországot tönkre tették a nemzetiségek; egy okkal több, hogy Tisza a békét keresse a magyarországi különböző népfajokkal, mert csak ez erősítheti meg a politikai magyar nemzetet.

Ismét kormányválságról beszéltek itt-ott, de ez csak merő kombináció és kávéházi terefere és nem több. Tisza Istvánt és a többséget az ilyen ellenzéki híresztelések meg nem ingathatják abbéli elhatározásukban, hogy a parlamentben és az országban is visszaállítsák a rend és tekintély uralma. A cél eléréseért természetesen le kell küzdeniök nagyon sok akadályt s az ellenzéki makacsodás nem egy olyan rendszabály foganatosítására kényszerítette Tiszát és híveit, melyeknek alkalmazásától maguk is, ha tehetségük lett volna, bizonyára szívesen elállottak volna. Azt hisszük azonban, hogy a rend biztosítását és a parlamenti munkásság zavartalanágát biztosító intézkedéseknek már eljutottunk a végére s következik most már az, amire égetően szüksége van az országnak, a gazdasági fellendülés és kulturális haladást előmozdító alkotások. Meglátjuk nemsokára, a kormánynak mik a tervei e tekintetben.

Az első alkalom, mely a kormánynak új munkaprogramja kifejtésére ajánlkozik, a nemzeti munkapártnak újévi tisztelgése leendő gróf Tisza István miniszterelnöknél. Beöthy László volt kereskedelemügyi miniszter, a munkapártnak ez a köztisztelőnek örvendő tagja fogja üdvözölni újév alkalmával a miniszterelnököt.

És bizonyos, hogy Tisza István gróf miniszterelnök pártjának hűséges ragaszkodását az ország és a közvélemény várakozását kielégítő munkaprogrammal fogja honorálni. Az újévi beszédek mindenesetre irányt adnak majd a következő politikai helyzetre, melynek alapját természetesen az üdvös törvényalkotások fogják képezni; s ebből a nemzeti munkából, ha úgy tetszik, a tisztelt ellenzék is kivetheti a részét.

Szegedmegye ?

— dec. 30.

Avatott kézből kaptuk a következő sorokat:

Geografiai abszurdum. Szeged nem is Délmagyarország, hanem a Duna—Tisza közének szélén ül. Sétálni jár a népe a hidon át Torontálba. Annak volna értelme, ha eszébe jutna Torontálnak, hogy Bács-Bodrog halmos részét, északi felét területéhez kapcsolná. Mert így volt az 800 körül s akkor alsó feléből megújítanák a régi Keve-megyét. De mire jó ez? Az ethnografiai viszonyok döntők ma. És igen helyesen a délmagyarországi svábság nyugati tömegét Torontál igazgatja. Mit akar Szeged a magyarosítással? Gondoljon csak vissza DMKE dolgaira. Az a néhány raj pedig, melyet körében kibocsájtott, nem magyarosít, csak önmagát magyarosítja. Aztán jó lesz kérem azzal a forszírozott magyarosítással takarékoskodni. Torontálmegye igen jól ismeri svábjait, de Szegednek sohasem volt alkalma svábokat igazgatni. A sváb kérem nem alsóvárosi tábó, kivel egy-kettőre el lehet bálni. Ok nélkül pedig a nagy németek malmára hajtani a dolgokat — éppen nem körültekintő és politikai eljárás.

Szeged szépen fejlődik. Aminek mindenki örül, mert Pesten kívül nincs nagyobb városa az országnak. Ezt a nagy

várost kellene városítania a hatóságnak, hogy nemcsak a Szécsényi-tér körül s a Boldogasszony-sugaruton lássunk városiasságot. Gazdálkodó város bizt a, ahol azt mondják nekem: Minek a vasárnap séta? Eleget sétálunk hét közben a tanyákon. Vasárnap a ház előtt üldögél a magyar, legfeljebb a templomban vagy kocsimában, — csak a zsidó sétál. Persze, hogy a zsidó alatt a városi elemet érti a tisztai magyar. Az nincs Szegeden. Ami van, vajmi esekély a város terjedelméhez és lakosságához képest. Igaz, hogy Debreczennek sínesen: pedig egyetemet kapott. Ezt kellene sürgetnie Szegednek, még pedig katolikus egyetemet, ha már Debreczen a református magyarság gőpöntja lett.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

December 30.

Barométer ingadozó 741.2. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 3.7 C°, Hőmérséklet: maximum 29-ikén 9.0 C°, min. ma reggel 0.2 C°. Csapadék 0.6 mm. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség NE2. Jóslat a következő 24 órára: Szeles, hidegebb, sok helyütt esapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; esapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = firtósfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bányafelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Ujévi ebéd a főispánnál.** Dr. Delimánics Lajos főispán és neje újév napja alkalmából január elsején d. u. fél 2 órakor ebédet ad, melyre hivatalosak a következők: dr. Annau Ernő, Balázi József, Csathó Lajos, Filkovic Boldizsár, Grézlo János, dr. Gyorgyevics Milos, dr. Haidegger Lajos, Jankó Agoston, Jesszenszky Nándor, Kéler Ákos, dr. Klein Mór, Kleiner Gyula, Knyaskó Lajos, dr. Kovács Rókus, Krumenacker István, dr. Laczkovits Gyula, László Lajos, Lowieser Imre, Magyar Pál, Menyhárt Károly, Oldal Antal, dr. Perisics Zoltán, dr. Pollák Győző, Poroszkay Béla, Reitter Oszkár, Somfai János, Sztráitv György, Strusz Szerafin, Szalay József, Sztodola János, Tóth István, Vámos Ignác, dr. Vinczehidy Ernő és Weinovics Emánuel.

— **Kinevezések a megyei igazoló választmányánál.** Torontálvármegye főispánja a megye törvényhatóságának igazoló választmányának elnökévé Meneczer Lipót nyug. vm. főpénztárost, megkül pedig dr. Gyorgyevics Milos ügyvédet, dr. Magyar Károly orvost és ifj. Koch János zombolyai lakost kinevezte.

— **Az Osztrák-Magyar Bank új váltóbíráói.** Az Osztrák-Magyar Bank budapesti igazgatósága a nagybecskereki fiókintézet mellé váltóbírálókká dr. Annau Ernő ügyvédet, Grosz Gézát, a Torontálmegyei takaré- és hitelbank igazgatóját és Mayer Rezsőt, a Pleitz Fer Pál cég társtulajdonosát nevezte ki.

— **Egy család tragédiája.** Sujtó és megrázó végzet nehezedik dr. Heinermann Lajos nagybecskereki orvos családjára. Csak nemrégiben vesztette el rövid egymásutánban két kis gyermekét s most újabb tragédia sújtotta. Heinermann doktor fiatal 31 éves felesége, született Ambrózy Etelka ma délelőtt fél 12 órakor ugyanis meghalt. A szerencsétlen fiatalasszonyt két imádott gyermekének halála törte meg annyira, hogy nem bírta túlélni a csapásokat s ma hirtelen meghalt. Halálának közvetlen oka ismeretlen. A fiatalasszony tragikus sorsa mély megilletődést kelt városszerte.

— **Iskolagondnoksági kinevezések.** Torontálvármegye főispánja

a dolovai állami elemi iskola gondnokságának elnökévé dr. Nagy Jenő községi orvost, tagokul pedig Popovics Sándor bankpénztárost, Rakiesics Masza földbirtokost és Boskovics Fülöp fakereskedőt;

a sándoregyházi állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Ujfaluassy Kálmán községi jegyzőt, tagokká Biró György, Pál István, Salamon Imre, Scheffer János, Csokán Ágoston gazdálkodókat;

az óteleki állami elemi iskola gondnokságának elnökévé Végh Ferenc községi jegyzőt, tagokká Biró Mihály, Borbély József, Nagy József gazdálkodókat kinevezte.

— **Schráder László temetése.** Ma délelőtt temették el nagy részvét mellett az elhunyt Schráder László táborigazgatót nagy egyházi és katonai pompával. A temetési szertartást Magyar Pál pápai kamarás apátplébános végezte díszes papi segédlettel s a gyászháznál történt beszentelés után holttestét kivitték a róm. kath. temetőbe. Itt a temető kápolnájában az elhunyt lelki üdvéért gyászistentisztelet volt, amelyet Kögl Béla écskai plébános végzett. A gyászmise után a családi sírboltba helyezték nyugalomra az elhunytat. Glattfelder Gyula esanádi püspök Schráder László elhunyt alkalmából leiratot intézett az itteni róm. kath. plébánia-hivatalhoz, amelyben őszinte fájdalommal részvétét fejezi ki Schráder elhunytáért.

Ez alkalomból még közöljük itt az elhunyt főpap életrajzi adatait, melyek a következők:

Schráder László született Nagybecskereken 1863. jún. 11. Pappá lett szentelve 1886. apr. 16. Először a püspöki aulában működött mint aktuárius, majd temesvárbelvárosi káplán lett, azután székesegyházi prebendátus és hitszónok. 1888-ban katonai lelkészszé lett kinevezve s különböző helyeken, u. m. 4 évig Bécsben, azután mint katonai reáliskolai tanár Kamenitzben, mint katonai kúrátus a szandákban, utána Temesvárt működött és általános szeretetnek örvendett. Végre 1904-ben nagyszébeni táborigazgatóvá avaszták, ahol érdemeinek elismerésül öfélése a Szent Lászlóról nevezett szébeni e. prépostsággal tüntette ki. Megrongált egészsége folytán 1909. okt. 1-én nyugalmába vonult és azóta Nagybecskereken lakott. Az itteni önk. tűzoltótestület pár évvel ezelőtt tiszteletbeli lelkészévé választotta őt.

— **A megyei gazdasági egyesület állami segélye.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a Torontálmegyei gazdasági egyesületnek népies gazdasági előadások tartásáért és gazdasági tanfolyamok céljaira 500—500 K. összesen ezer korona állami segélyt engedélyezett.

— **A filharmónikusok Szilveszter-estélye.** A Nagybecskereki Filharmónikusok Egyesülete december 31-ikén a Kaszinó-Társulat helyiségeiben Szilveszter-estélyt rendez. A Szilveszter-estély alkalmából a kisteremben hangverseny lesz, amelyet tánc követ.

— **A vasuti bérletjegyek és szabadjegyek meghosszabbítása.** A Máv. igazgatósága közli, hogy a m. kir. államvasutak által az 1913. évre kiállított kedvezményes áru évi bérletjegyek és a m. kir. államvasuti és a kezelésében lévő helyiérdekű vasuti éves szabadjegyek érvénye 1914. évi

január hó 31-ig bezárólag meghosszabbított. E meghosszabbítás a lejárt rendes áru bérletjegyekre és a féláru jegy váltására jogosító arképes évi igazolványokra nem terjed ki.

— **Ujévi üdvözlés megváltása.** Dr. Steiner Gyula József-kórházi főorvos ujévi üdvözlés megváltása címén 5—5 koronát adományozott a nagybecskereki árvaházgyeletnek és a mentőkoesi javára.

— **Ujévi megváltás.** Az ujévi üdvözlések megváltása címén Mayer Rezső 5 koronát adományozott a helybeli r. kath. árvaháznak.

Ujévi üdvözlések megváltása címén Szabadkay Ignác hertelendyfalvai jegyző 10. koronát küldött lapunk útján a róm. kath. árvaháznak.

— **Köszönet.** A Nagybecskereki Népbank r.-t. Amend Rezső elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 30 koronát küldött az árvaháznak. Gedey József biztosítási ügylete alkalmából 10 koronát juttatott az árvaháznak. A nemesszívű adományokért ezúton mond köszönetet az árvaházgyelet elnöksége.

Ujévi üdvözlések megváltása címén Jankó Ágoston alispán 10 koronát, Steinitzer Géza és neje 25 K-t, Mencezer Lipót 6 koronát, továbbá Steinitzer Flóra 2 koronát adományozott a gyermekbarát-egyletnek, melynek vezetősége ezúton mond hálás köszönetet az adományokért.

— **Karácsonyfaünnepély Torontál-croszin.** Torontálorszi községében folyó évi karácsonyra a Torontálorszi fog. és ért. szövetkezet a gyermekek számára a Népházban karácsonyfát állított fel. Holzinger Mihály torontálorszi áll. isk. tanító, mint a szövetkezet vezetője, folyó hó 26-ikán, karácsony második napján a karácsonyfáról 800 gyermeknek részint különféle játékokat, részint pedig különféle taneszközöket osztott szét. Holzinger Mihály torontálorszi áll. isk. tanító érdeme, hogy a falu gyermekei ilv örömben részesültek s cselekedetét a gyermekek szülei, valamint a község hálája kíséri.

— **Szilveszter-estély Magyarpadén.** A magyarpadéi „Férfidalárda” folyó hó 31-én (szerdán) a Virág-féle vendéglőben a róm. kath. templom részére építendő új orgona alapja javára kabarával egybekötött Szilveszter-estélyt rendez. Az estély műsora: 1. „Nyitány”. Zongora négykezes. 2. „Náci”. Vig jelenet. 3. „Magyar dalegyveleg”. Ének. 4. „Az egyetlen kabát”. Bohózat. 5. „Piere és Ninon”. Ének zongora és hegedűkísérettel. 6. „Simon Judit”. Melodráma. 7. „Tréfás dal”. Ének. 8. „Cigány a bíró előtt”. Vigjelenet. 9. „Magyar dalok”. Ének, zongora- és hegedűkísérettel. 10. „Szeretem a férfiakat”. Monológ. 11. „Magyar dalegyveleg”. Ének. Szereplők: Szvoboda Etelka, Solymosi Erzsike, Stakity Vazul, Haih János, Nahlovsky János, Grünwald Béla, Keszeg József, Szvoboda János, Rácz Ferenc, Kabók I., Almási I., Medve I., Laczko P., Szlovik I. és a férfidalárda.

— **A milliós főnyeremény Nagybecskereken?** Most, december 27-ikén, szombaton volt a húzása Budapesten a Magyar Jelzálog Hitelbank konvertált sorsjegyeinek, amelynek az a nevezetessége, hogy ilyenkor sorsolják ki a milliós főnyereményt. A főnyereményről a Pesti Napló mai reggeli számában azt írta, hogy azt egy esőbejutott nagybecskereki kereskedő nyerte. Ma reggel óta mindenfelé nyomoztuk az új nagybecskereki milliost, de sajnos, lapunk zártáig nem tudtunk ráakadni s valószínű, hogy a nagybecskereki kereskedő milliós nyereménye a fantázia szüleménye.

— **Öngyilkos öregasszony.** — **Kutba ugrott.** Tegnap délben a Csernovics-utcában öngyilkosságot követett el egy 61 éves öregasszony, özv. Surányi Péterné szül. Papp Anna, akit hosszú betegeskedés üzött a halálba. Egy örízetlen pillanatban, amikor a hozzátartozói nem ügyeltek rá, ingben kiszökött az udvarra s a kutba vetette magát. A házbeliak csak később, amikor keresésére indultak, akadtak rá a kutban. Hamarosan kiemelték a kutból s

a megérkezett rendőr orvos, dr. Mencezer Izidor, élesíteni próbálta, de nem sikerült, mert az asszony ekkor már halott volt.

— **Gépészek vizsgálja.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden 1914. január hó 11. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvári-utca 4. sz.) küldendők.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlete” nagybecskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetők.

TÁVIRATOK.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtt Szász Károly alelnök elnöklésével formális ülést tartott. Az elnök előterjesztései során bemutatta a Békéscsabán megválasztott Beliczai Béla mandátumát, majd jelentette, hogy Szmracsányi György és Zlinszky István kitiltása lejárt. Ezután bemutatta a főrendiház átíratát a képviselőházban elintéztet javaslatok letárgyalásáról. A legközelebbi ülés január 12-ikén lesz, amikor a sajtójavaslatot tárgyalják.

UJ ÁLLAMTITKÁR.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Lers Vilmos kereskedelemügyi miniszteri címzetes államtitkárt valóságos államtitkárrá nevezte ki.

ELHUNYT KIRÁLYNŐ.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Stockholmból sürgönyzik, Zsófia anyakirálynő ma reggel 7 órakor meghalt.

:: Legalkalmasabb ::

ujévi ajándékok

elismeret legelsőrendű illatszerek,
toilette vizek, szappanok, fésű-
készletek, manikűrök, önborot-
váló készülékek stb. egyenként,
:: valamint díszdobozokban ::

==== kaphatók ====

Melkuhn Dezső

drogériájában

NAGYBECSKEREKEN.

Telefon 95 1073—x.11 Telefon 95.

A LELŐTT KÉPVISELŐ.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hamory Zoltán képviselőt, akire az aradmegyei Kürtös községben egy vendéglős háromszor rálőtt és súlyosan megsebesült, Budapestre hozták egy itteni szanatóriumba. A lelőtt képviselő állapota súlyos, mert az egyik sebbe ruhafoszlányok hatoltak, amelyek a sebet inficiálták.

A CAREVICS BETEGSÉGE.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról sürgönyzik, illetékes helyről a leghatározottabban megcáfolják a cárevics betegségről terjesztett híreket s kijelentik, hogy a cárevics teljesen egészséges.

NAGY HÓVIHAROK MINDENFELE.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zágrábról sürgönyzik, Horvátországban a Karsztok vidékén Zágrábtól Fiuméig óriási hóvihar dúl, úgy, hogy Zágráb és Fiume is valószínűleg el van szakítva a világtól.

Ugyancsak pusztító vihart jelentenek Brassóból is. A rettenetes orkán hatalmas fákat tépett ki, háztetőket hordott le s ledöntötte a vihar az Árpád-szobrot is, amely darabokra tört.

Berlinből érkező táviratok hasonlóképpen óriási hóviharokat jelentenek s különösen Poroszországban dühöng a hóvihar, mely a közlekedést is megakadályozza.

PUSZTÍTÓ TÜZVÉSZEK.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Montreal város francia negyedében tegnap iszonyú tüzvész pusztított, mely az egész városrészt elhamvasztotta. Az oltást lehetetlenné tette a rendkívüli hideg, amely a fecskendők vizeit befagyasztotta.

Nagy tüzvész pusztított a norvégiai Bergen városban is, ahol a tűz elpusztította a szappan-, cipő-, vaj-, motor- és dohánygyárakat. A kár másfélmillió korona.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, dec. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 842, Osztrák Hitel 633.50, Koronajáradék 82.95, Osztrák-Magyar Államvasut 709.50, Jelzáloghitelbank 434, Leszámitoló Bank 536, Hazai Bank 289, Magyar Bank 529.50, Kereskedelmi Bank 3830, Rimamurányi 640, Salgótarjáni 736.50, Általános Kőszénbánya 1005, Közuti Vasut 629, Villamos Vasut 348.50, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (1914 áprilisra)	11.44
Rozs (1914 áprilisra)	8.66
Zab (1914 áprilisra)	7.46
Tengeri (1914 májusra)	6.55

Nyiltér.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen férjem, apánk stb.

Amend Rezső

elhalálózása alkalmával részvétükkel, koszorúadományainkkal és a temetésen való megjelenésükkel fájdalomainkat enyhíteni igyekeztünk, fogadják ez uton is hálás köszönetünk nyilvánítását.

1110-1.1

A gyászoló család.

Hirdetések.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyajosfalva község községi óvodáját az 1913. évi XL. t.-c. végrehajtása tárgyában a vállas- és közoktatásügyi miniszter által kiadott 150 000. sz. utasítás IV. függeléké (89. oldal) szerint **bebutorozni akarván**, ezen bebutorozáshoz szükséges iparcikkek szolgáltatására pályázatot hirdet.

Az óvoda bebutorozandó helyiségei:

1 előszoba, 1 pihenő-, 1 játszó-, 2 munkaterem.

Szükséges butorok:

1. a) 1 darab 3 méter hosszú fapad felnőttek számára;
- b) 1 db 4.— m. hosszú ruhafogas, felül polecal;
 - 1 „ 1.40 „ „ „ „
 - 1 „ 1.— „ „ „ „
 - 3 „ 0.80 „ „ „ „
 - 1 „ 0.50 „ „ „ „
- e) 1 „ 0.45 „ magas. fából készült mosdóasztal;
- g) 2 db 1.20 méter hosszú, 0.80 m. széles, 0.15 m. magas emelvény (fából, úgy helyezt a pihenőben).
2. a) 2 db a. 4.50 m. hosszú, 0.26 magas, 0.24 széles pad, 0.78 magas hátlappal;
- 2 db a. 4 m. hosszú, 0.26 magas, 0.24 széles pad, 0.78 magas hátlappal;
- 2 db a. 2 m. hosszú, 0.26 magas, 0.24 széles pad, 0.78 magas hátlappal;
- 1 db a. 5.40 méter hosszú, 0.26 magas, 0.24 széles pad, 0.78 magas hátlappal;
- b) 1 db közönséges faszék;
- c) 1 falipole fából, 2 méter hosszú;
- d) 1 db kézi csengetyű;
- f) 1 db hőmérő;
- g) 1 db köpöcsésze.
3. a) 4 db a. 5 méter hosszú, 0.55 magas, 0.65 széles asztal (l. utasítást);
- b) 80 db kis támlásszék, 0.26 cm. magas, 0.40 széles, 0.30 mély;
- c) 2 db egyszerű asztal, a. 0.30 cm. széles, 0.40 cm. hosszú alacsony párk.;
- d) 2 db 2 ajtós záros szekrény, a. 2 m. széles, 2 m. magas, 0.60 cm. mély;
- e) 2 db fekete tábla (lásd utasítást);
- f) 2 db záros fiókkal ellátott íróasztal óvónő részére.
- g) 4 db közönséges nagyságu faszék.
4. Ülőpad az udvarban, 80 gyermek számára, támla nélkül (lásd utasítást).

Az összes faanyag gyalult puhafából és kétszer átfestve.

Az árlejtési feltételek a nagyajosfalvai községi jegyzői irodában betekintheők, esetleg 1 korona 10 fillér lefizetése ellenében érdeklődőknek megküldetik.

Nagyajosfalva, 1913. évi december hó 21.

1108-2.1

Pribella Pál bíró,

mint óvoda felügyelő-bizottsági elnök.

Perlasz község előljáróságától.

2978-913. szám.

1106-2.2

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy Perlasz község mintegy 16.000 holdnyi határterületén gyakorolható vadászati jog hat egymás után következő évre, azaz 1914. évi február hó 1-étől 1920. évi január hó 31-éig terjedő időre nyilvános árverésen Perlasz községházában 1914. évi január hó 5-ik napján **delelőtt 9 órakor** bérbe fog adatni.

A közelebbi feltételek a községi jegyzői irodában fenti határidőig a hivatalos órákon belül megtekinthetők.

Perlasz, 1913. évi december hó 20-án.

A községi előljáróság.

A nagybecskereki járás főszolgabirjától.
9790-913. szám. 1102-3.3

Pályázati hirdetmény.

Kistárnok községben üresedésben levő II-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajtnak, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb 1914. évi január hó 10-éig beadják.

A választás pedig külön kitzendő határnapon meg fog tartatni.

Nagybecskerek, 1913. évi december hó 22.

Lowieser Imre
főszolgabíró.

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 76 fillér,

vörös „ 72 „

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

820-x.44

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótozás lámpa.
Huzott drótozással 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelői üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körut 36. Gyár-utca 13.

Torontai h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1913. évi október hó 1-től.

Oda.					Zombolya—Nagybecskerek.				Vissza.				Oda.					Nagybecskerek—Pancsova.				Vissza.								
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	Tvszsz.	Sz.v.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.			
6018/19	6002/1	6020/21	6012/11	6008	27.				6007	6072/1	6006/5	6014/13	20.				6264	6204	6212	6202	6201	6263	6211	I-III o-ztály						
I-III. osztály									I-III. osztály				I-III. osztály																	
80	1015	—	825	840	ind.	Budapest ny. p. u. (191)	érk.	125	635	—	715	—	—	8	1015	825	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	érk.	651100	—	715	—	—	—	—	—			
—	209	—	116	267	"	Szeged (191)	"	948	37	718	1257	—	—	—	155	1201	"	Szeged (194)	"	255	—	1234	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	111	424	"	Temesvár-Józsefv. (191)	"	798	202	606	—	—	—	—	346	226	"	Nagykikinda (194, 201)	"	140	—	1012	—	—	—	—	—	—		
—	450	—	217	530	ind.	Zombolya (191, 202, 209)	érk.	628	1159	416	930	—	—	—	810	540	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	érk.	833	—	709	—	—	—	—	—	—		
—	456	—	223	536	érk.	Ujzombolya (209)	ind.	621	1151	403	923	—	—	—	815	545	érk.	Nagybecskerek-bégapart (194, 209)	ind.	824	504	639	—	—	—	—	—	—		
—	500	—	228	540	ind.	Klári	↑	619	1131	403	920	—	—	439	839	550	ind.	Nagybecskerek-Gyt.	ind.	819	453	630	—	—	—	—	—	—		
—	514	—	242	554	↑	Köcse	↑	606	1114	350	907	—	—	445	849	559	ind.	Sándorudvar (217)	ind.	809	439	630	—	—	—	—	—	—	—	
—	523	—	250	603	↑	Kurjacska	↑	557	1104	341	859	—	—	455	85	607	érk.	Sándorudvar (217)	érk.	808	414	635	—	—	—	—	—	—	—	
—	530	—	257	610	↑	Csene	↑	549	1051	332	831	—	—	456	902	613	ind.	Sándorudvar (217)	érk.	757	400	624	—	—	—	—	—	—	—	
—	549	—	315	626	↑	Ujvár	↑	540	1044	322	843	—	—	510	914	625	↑	Erőke Zs. emelőfalva	↑	757	328	558	—	—	—	—	—	—	—	
—	603	—	328	639	↑	Óregfalva	↑	510	1004	300	823	—	—	547	948	639	↑	Tamáslaka	↑	712	308	533	—	—	—	—	—	—	—	
—	614	—	339	650	↑	Ótelek	↑	454	959	248	810	—	—	605	1025	732	érk.	Antalfalva (211)	ind.	651	238	515	—	—	—	—	—	—	—	
—	622	—	347	658	↑	Jánosfalva	↑	441	948	238	801	—	—	627	—	—	érk.	Szamos (211)	ind.	555	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	633	—	358	709	↑	Párdány	↑	420	935	226	750	—	—	—	555	92	—	ind.	Szamos (211)	érk.	832	32	—	—	—	—	—	—	—	
—	650	—	415	733	↑	Fény	↑	416	9	211	737	—	—	—	650	1030	73	ind.	Antalfalva (211)	érk.	619	223	505	—	—	—	—	—	—	
—	702	—	423	745	↑	Módos (200)	ind.	402	858	153	721	—	—	—	706	1050	753	↑	Torontálvásárhely	↑	639	209	455	—	—	—	—	—	—	
—	713	—	437	756	↑	Temesvár-Józsefv. (200)	ind.	350	844	140	719	—	—	—	721	1107	805	↑	Cserépalja	↑	615	133	431	—	—	—	—	—	—	
433	735	—	440	—	ind.	Módos	érk.	514	805	117	654	—	—	—	716	1132	832	↑	Torontálalmás	↑	559	117	416	—	—	—	—	—	—	
454	74	—	459	—	érk.	Torontálzecsány	ind.	455	755	1233	543	—	—	—	805	1153	850	↑	Pancsova-Józ. elváros	↑	535	1250	351	—	—	—	—	—	—	
510	802	650	503	—	ind.	(205, 208)	érk.	447	740	1209	530	—	—	—	818	1217	903	↑	Pancsova (212)	ind.	510	1230	335	—	—	—	—	—	—	—
529	816	707	524	—	↑	Szárcsa	↑	434	740	1209	530	—	—	—	—	—	—	↑	Petre (212)	ind.	—	1193	—	—	—	—	—	—	—	—
541	826	718	534	—	↑	Ernöháza	↑	423	728	1153	513	—	—	—	—	—	—	↑	Versecz (205, 212)	ind.	—	835	—	—	—	—	—	—	—	—
*551	*836	*728	*544	—	↑	Pusztakenderes	↑	*413	*718	*1143	*503	—	—	—	—	—	—	↑	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
606	845	739	553	—	↓	Lázárföld	↓	405	710	1135	456	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
619	857	752	605	—	érk.	Sándorudvar (210)	ind.	352	656	1121	431	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
620	900	755	618	—	ind.	Sándorudvar (210)	érk.	351	655	1120	438	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
646	909	806	618	—	ind.	N.-Becs-kerek-Gyárt.	ind.	*342	645	1110	429	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
656	918	816	627	—	érk.	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	ind.	333	635	1053	420	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	923	—	635	—	ind.	N.-Becs. (194, 210)	ind.	—	—	—	405	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	928	—	640	—	érk.	Szeged (194)	ind.	—	—	—	1146	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1275	—	1281	—	érk.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	ind.	—	—	—	825	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	625110	—	715	—	"	Budapest ny. p. u. (191, 194)	ind.	—	—	—	825	—	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Oda.					Torontálzecsány—Versecz.				Vissza.					
Sz.v.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	
6302	6312	6304	6306	205.				6301	6363	6311	6303	I-III. osztály		
I-III. osztály									I-III. osztály					
383	450	450	217	—	ind.	Nagybecskerek-Bp. (217)	érk.	918	—	627	816	—	—	
—	—	—	—	—	"	Zombolya (217)	"	1159	46	91	920	—	—	
530	821	811	645	—	ind.	Torontálzecsány (217, 208)	érk.	730	1246	443	618	—	—	
533	830	819	653	—	érk.	Csott (208)	ind.	722	1233	435	610	—	—	
539	831	820	651	—	ind.	Csott (208)	érk.	721	1235	431	609	—	—	
546	839	827	701	—	érk.	Bóka (207)	ind.	714	1226	427	602	—	—	
549	844	—	702	—	ind.	Bóka (207)	érk.	712	1221	416	—	—	—	
606	905	—	719	—	↑	Kanak	↑	656	1201	359	—	—	—	
616	906	—	729	—	↑	Ólecz	↑	646	1145	349	—	—	—	
631	941	—	746	—	↑	S. écsenfalva-Istvánvölgy	↑	636	1133	339	—	—	—	
642	955	—	757	—	↑	Györgyháza	↑	620	1111	317	—	—	—	
656	1018	—	810	—	↑	Zichyfalva	↑	607	1051	303	—	—	—	
711	1034	—	828	—	↑	Nagymargita	↑	557	1030	249	—	—	—	
720	1045	—	837	—	↑	Laudontanya	↑	547	1009	230	—	—	—	
*728	*1054	—	*845	—	↑	Verseczi szivattyutelep	↑	*533	*958	*221	—	—	—	
740	1107	—	857	—	↑	Bethlentanya	↑	527	945	210	—	—	—	
*750	*1118	—	*907	—	↑	Temespauly	↑	*517	934	201	—	—	—	
758	1128	—	915	—	↑	Verseczrét	↑	511	916	151	—	—	—	
803	1134	—	920	—	↑	Versecz (206, 203, 184)	ind.	505	918	148	—	—	—	
—	—	—	—	—	érk.	Temesvár-Józsefváros (203)	ind.	—	—	604	1120	—	—	

Oda.					Torontálzecsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz.v.	Sz.v.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	Sz.v.	Sz.v.	Tvszsz.	Vv.	
6402	6404	6412	208.				6401	6471	6411	I-III. osztály		
I-III. osztály									I-III. osztály			
333	635	420	—	—	ind.	Nagybecskerek-bégapart (217)	érk.	918	627	816	—	
—												